

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти
«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ ВИРОБНИЦТВУ»**

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

14 квітня 2023 року

Біла Церква

2023

УДК 378-053.6:63:001:636.09(063)

Молодь – аграрній науці і виробництву. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (Біла Церква, 14 квітня 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 211 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор.
Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор.
Зубченко В.В., канд. екон. наук, доцент.
Власенко С.А., д-р вет. наук, професор.
Шаганенко Р.В., канд. вет. наук, доцент.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук, доцент.
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук, доцент.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти «Молодь – аграрній науці і виробництву» (14 квітня 2023 року, Білоцерківський національний аграрний університет) до Організаційного комітету. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

Ел. адреса: <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

©БНАУ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Соловійова Л.М. Епізоотологічний та клінічний прояв дирофіляріозу собак у м. Біла Церква. Наук. вісник Львівського націон. ун-ту ветер. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. Т. 18. № 1 (65). ч. 1. 2016. С. 168–172.
2. Ветеринарний лікар Чернов Володимир Миколайович автор проекту. URL:<http://dirovet.info/>
3. Василик Н.С. Морфофункціональні зміни та адаптаційно-компенсаторні реакції в організмі собак за дирофіляріозу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16.00.02 «Патологія, онкологія та морфологія тварин»/ Н. С. Василик. К., 2004. 22 с.

УДК:636.7.09:616.993.6:619

МАМОНТОВА К.О., студентка

Науковий керівник – ШАГАНЕНКО Р.В., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ БАБЕЗІОЗУ У СОБАК

Бабезіоз собак є досить поширеною хворобою, адже позитивні зразки були отримані з 52 країн світу. Кліматичні умови мають високий вплив на розповсюдження бабезіозу.

Ключові слова: бабезіоз, собаки, поширення, актуальність.

Бабезіоз (піроплазмоз) – це трансмісивне захворювання, що передається кліщами. Захворювання виникає при зараженні внутрішньоклітинними паразитами – бабезіями, які потрапляють у кров собаки при укусі кліща [1, с. 336].

Бабезії небезпечні тим, що уражають та руйнують еритроцити. Виникає анемія, уражаються життєво важливі органи, у першу чергу нирки.

Основним переносником бабезій є кліщі роду *Ixodid*, широко поширені по всій території України, Азії, Африки, Європи, Близького Сходу та Північної Америки. Характерними представниками цих кліщів є *Rhipicephalus sanguineus* та *Dermacentor variabilis*. За даними деяких іноземних вчених (С. Wyatt Cleveland, David S. Peterson and Kenneth S. Latimer, 2002), існує прямий шлях передачі паразита при укусі однією собакою з наявністю ушкоджень у ротовій порожнині – іншу.

Найбільше поширення має *Babesia canis*, хоча, на нашу думку, це пов'язано не тільки з частотою зараження, але й з тим, що *Babesia gibsoni* є дуже дрібним організмом і часто не діагностується, навіть якщо є у крові собак. Шляхом полімеразної ланцюгової реакції та морфологічних досліджень іноземні вчені виявили 3 основні підвиди *Babesia canis*: *Babesia canis*, *Babesia canis vogeli* та *Babesia canis rossii* [2, с. 100471]. Паразит живе в еритроцитах, де відтворюється, поділяючись на два. У деяких еритроцитах можна знайти до 4-12 особин. Однак у нашій практиці періодично відзначається поразення бабезіямине тільки еритроцитів, а й клітин білої крові.

Метою проведених досліджень було вивчення поширеності бабезіозу у собак, методів його діагностики та ефективність лікування.

Використані такі методи діагностики:

1. Дослідження мазка капілярної крові з вуха.

Мазок виконується безпосередньо з краплі крові з вуха тварини, причому простіше виконувати його з внутрішньої сторони вушної раковини. Висушувати мазок необхідно строго на повітрі, не нагріваючи, і фарбувати якомога раніше. Для фарбування ми використовуємо готові реактиви *Diff Quik* або *Leukodiff*. При цьому інфіковані бабезіями клітини крові найімовірніше будуть розташовані по периферії та крилах мазка.

2. Дослідження мазка лейкоцитарної плівки та підлейкоцитарного шару з гематокритного капіляра.

Еритроцити, що містять організми, мають щільність, порівнянну з ретикулоцитами, і тому концентровані нижче лейкоцитів при центрифугуванні мікрогематокритних капілярів. Низький ступінь інвазії набагато простіше виявляється при дослідженні лейкоцитарного шару в гематокритному капілярі, ніж при дослідженні проби крові, особливо якщо взята кров з периферичних судин, наприклад з вуха. [3, с. 406].

Дослідження проводились на базі ВК «Зоолюкс» м. Київ.

Основними завданнями лікування бабезіозу собак є необхідність: - поліпшити клінічний стан і прогноз; - винищення бабезій в крові, які є причиною клінічних проявів хвороби, та виникненням супутніх захворювань, таких як: анемія, гостре пошкодження нирок, гостра гепатопатія, шок.

Важливі фактори, які впливають на успішне лікування: - своєчасна діагностика та лікування. Контроль за загальним станом, та можливих ускладнень.

Об'єктом дослідження були собаки хворі на бабезіоз. Для виконання роботи нами було сформовано дві дослідні групи по 4 собаки у кожній. Тварини були різного віку, статі та породи. Перша дослідна група не мала виражених ознак захворювання, але друга дослідна група, навпаки, мала виражені клінічні ознаки захворювання та ознаки пригніченого загального стану. З анамнезу, відмічається, що собаки часто вигулювались в лісистій місцевості, не оброблені від паразитів, або оброблені більше одного місяця тому, препаратами, що діють 29 календарних днів.

Перша група отримувала лікування препаратом «Азідин 0,24 мг» в дозі 0,05 мг на 10 кг маси тіла, в/м, одноразово.

Друга група отримувала лікування препаратом «Імідопіран» в дозі 6,6 мг/кг, в/м, двічі з інтервалом в 14 діб. Друга ін'єкція- для перекриття векторних захворювань.

В обох групах відмітили покращення стану тварин, проте в першій дослідній групі було відмічено дві смерті, але варто взяти до уваги, що тварини в першій групі були в більш критичному стані з ускладненнями у вигляді гострого пошкодження нирок, анемії. Слід зауважити, при введенні азидину на наступний день в мазку крові не було виявлено бабезій. У трьох тварин з другої дослідної групи після першого введення «Імідопірану» на наступний день в мазку відмічались поодинокі бабезії. В такому випадку в той самий день було повторне введення «Імідопірану».

За даними проведених досліджень можна зробити такі висновки, що бабезіоз є досить поширеним паразитарним захворюванням собак, по всій території України. На бабезіоз хворіють собаки різних вікових груп та порід, більшості з яких власники не проводять, або проводять не регулярно обробки від паразитів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. A review of canine babesiosis: the European perspective / L. Solano-Gallego et al. Parasit Vectors. 2016. № 9(1). P. 336–354. DOI:10.1186/s13071-016-1596-0. PMID: 27289223.
2. Global distribution of canine Babesia species identified by a commercial diagnostic laboratory /A.J. Birkenheuer et al. Vet Parasitol Reg Stud Reports. 2020. № 22. 100471 p. PMID: 33308727. DOI:10.1016/j.vprsr.2020.100471.
3. Соловійова Л.М. Діагностика та лікування за бабезіозу собак. Ветеринарна медицина: міжвідомчий темат. наук. зб. Харків, 2012. № 96. С. 405–410.

УДК 636.09:579615.

КРИВЕНКО Н.М., студентка

РУБЛЕНКО І.О., д-р. вет. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ КОТІВ ЗА КОН'ЮНКТИВІТІВ, СПРИЧИНЕНИХ БАКТЕРІАЛЬНИМИ ЗБУДНИКАМИ

Описано поширеність та лікування кон'юнктивітів бактеріальної етіології у котів в умовах ветеринарного центру «XXXXX» протягом 2022 – 2023 років. Під час виконання даної роботи висвітлено методи діагностики та лікування тварин із кон'юнктивітами бактеріальної етіології. Встановлено, що у кон'юнктивіальному мішку кожної тварини містилася умовно-патогенна мікрофлора. За зниження імунного статусу організму котів умовно-патогенна, в сукупності із патогенною, мікрофлора може спричинити виникнення кон'юнктивітів різної складності. Інфікування кон'юнктиви бактеріальною мікрофлорою може призвести до втягування у запальний процес і інших структур ока.

Ключові слова: кон'юнктивіт, бактеріологічне дослідження, *Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus epidermidis*, *Nonhaemolytic streptococcus*, *Pseudomonas aeruginosa*.